

3 vek

Ročník XXIX. - 1/2025 - www.jds.sk

**Náš časopis sa tešil popularite aj na
tohtoročných oslavách MDŽ.**

foto: J. Rohár

OBSAH

Na aktuálnu tému
Z činnosti Ústredia JDS
Z činnosti JDS v regiónoch
Radíme Vám
Literárna príloha

Vydáva: Ústredie Jednoty dôchodcov na Slovensku s finančnou podporou MPSVaR SR.

Redakčná rada: František Jedinák, Michal Kotian, Emil Machyna, Eleonóra Gularová, Ján Rohár

Grafická úprava, redakčné a technické spracovanie: Fibra print, s.r.o.

Tlač: Fibra print, s.r.o., Družstevná 3, Bratislava 831 04

Rozširuje: JDS poštou a vlastnou distribúciou.

Nepredajné. EV 644/08 ISSN 1336-0833.

Sídlo vydavateľa: Odborárske námestie 2618/3, 811 07 Bratislava.

IČO vydavateľa: 00897019.

Číslo 1/2025

Naším čitateľom do pozornosti

Radi víťame aj uverejňujeme Vaše príspevky. Z technických dôvodov Vás žiadame o ich elektronickú formu. Prijímame ich na adrese: redakcia3vek@gmail.com a jds@jds.sk. Ďakujeme.

I redakcia

Príhovor predsedu JDS

Vážené členky a členovia JDS, vážení priatelia, chcem sa vám prihovoriť v úvode ďalšieho vydania nášho časopisu 3.VEK.

Som nesmierne rád, že sa nám podarilo o niečo skôr získať prostriedky na jeho vydávanie a verím, že bude prínosom pre našu ďalšiu činnosť. Chcem, aby sme postupne skvalitňovali aj obsah, ale hlavne, aby sa stal poradcom v rôznych oblastiach vnútornej činnosti JDS a osobnom živote pri riešení problémov, ktoré nás trápia. Verím, že dostaneme od vás námety na otázky, ktoré by ste potrebovali pomôcť riešiť.

Teraz pár slov k vnútornej činnosti JDS, predovšetkým k celoslovenským akciám a podujatiam. Už na poslednom zasadnutí RR JDS v novembri 2024, pri schvaľovaní rozpočtu, bolo hovorené o tom, že akcie sa môžu uskutočniť len vtedy, ak sa podarí zohnať prostriedky na danú akciu. Preto budeme včas informovať, ktorá plánovaná celoslovenská akcia sa bude konať, na ktorú máme dostatok financií.

Len pre zopakovanie vám chcem povedať, že sme dostali financie na štátnu účelovú dotáciu do kúpeľov celkom na 8 000 poukazov, ktoré boli rozdelené pre KO JDS podľa počtu členov. Brali sme čiastočne do úvahy vaše požiadavky, aj keď sa nepodarilo všetkým vyhovieť. Jednak kúpeľná kapacita zariadení a najnižší počet je 50 poukazov, takže sme niektoré, napr. Štós, nemohli zahrnúť do počtov. Na druhej strane niektoré kúpele zvýšili ceny pobytov, tak sme ich zobrali menej. No a 200 poukazov sme dali kresťanským seniorom, ako každoročne.

Uskutočnili sme celoslovenskú oslavu MDŽ v Dome armády v Trenčíne. Celkový ohlas bol dobrý, aj keď aj tu podaktorí, ako vždy, hľadali chyby namiesto pozitív, že sme si na vysokej úrovni pripomenuli nezastupiteľné miesto ženy v našej spoločnosti.

Ďalšou veľkou celoslovenskou akciou bol XXIV. ročník Prehliadky spevokolov, speváckych a folklórnych skupín JDS v Spišskej Novej Vsi pod názvom Spevy domova. Aj túto akciu hodnotíme veľmi pozitívne a patrila určite medzi najkvalitnejšie, aj čo sa týka organizačného zabezpečenia.

Pripravujeme ďalšie akcie, akou sú XX. Celoslovenské športové hry v Brezne. Ďalej je to Celoslovenská prehliadka v prednese poézie, prózy a vlastnej tvorby v Námestove, Zlaté ruky v Bratislave, Celoslovenská oslava mesiaca úcty k starším, ktorá bude v Bratislave alebo v Trenčíne.

Nechcem sa veľmi zaoberať nepravdivými výroky opozičných strán a niektorých masmédií k mojej osobe a JDS, ale nedá mi, aby som nepovedal, že ma veľmi mrzí, že tejto ohováračskej kampani uverili aj niektorí funkcionári JDS.

Na záver mi nedá, aby som nespomenul, že sa podarilo udržať 13. dôchodok, ku ktorému je samostatný článok, podpísať memorandum so srbskými seniorami a spoločne so Slovákmi tu žijúcimi sme oslávili 280. výročie ich príchodu na Dolnú zem.

V neposlednom rade mi dovoľte všetkým zaželať pevné zdravie, kusisko šťastia a lásky od svojich najbližších.

Ústredie JDS

- predseda: Michal Kotian
- podpredsedníčka: Anna Kiralyová
- podpredsedníčka: Eleonóra Gularová
- podpredseda: Emil Machyna
- podpredseda: Ján Skyba
- tajomníčka: Irena Gečevská
- hospodárka: Ľubica Panáková

Plnohodnotný 13. dôchodok: Úspech, ktorý treba brániť!

V minulom roku slovenskí dôchodcovia a seniori vôbec po prvýkrát v decembri dostali plnohodnotný 13. dôchodok. Nie ako symbolickú pomoc či sociálnu dávku, ale ako riadnu dôchodkovú dávku. Išlo o historický moment, za ktorý Jednota dôchodcov na Slovensku (JDS) roky bojovala. V súčasnosti pred JDS stojí ďalšia dôležitá úloha. Urobiť všetko pre to, aby sa plnohodnotný 13. dôchodok stal trvalou súčasťou systému a nepadol za obeť politickým hrám ani silnejúcim útokom.

Na stránkach nášho časopisu sme vás už koncom roka 2024 informovali, že výška 13. dôchodku v roku 2025 bude vyššia ako v roku 2024, keďže sa odvíja od výpočtu priemerného dôchodku za predchádzajúci kalendárny rok.

Presnú výšku 13. dôchodku oznámil 17. februára 2025 na tlačovej konferencii minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR Erik Tomáš. Podľa jeho slov, plnohodnotný 13. dôchodok pre starobných a predčasných dôchodcov bude v tomto roku predstavovať 667,30 eura, čo je o 61 eur viac ako vlani.

Minister zároveň zdôraznil, že tento nárast znamená, že „ak by sme túto sumu rozdelili medzi 12 mesiacov, je to akoby sme každému seniorovi pridali 55 eur mesačne.“

Prehľad výšky 13. dôchodku v roku 2025

Výška 13. dôchodku sa aj v tomto roku odvíja od priemerného dôchodku za predchádzajúci rok. Pre starobných a predčasných dôchodcov bude v decembri 2025 vyplatnený v sume **667,30 eura**, čo je nárast o 61 eur oproti minulému roku.

Aj v ostatných kategóriách dôchodcov sa 13. dôchodok zvyšuje:

- invalidní dôchodcovia s mierou invalidity nad 70 % dostanú **548,50 eura**,

- invalidní dôchodcovia do 70 % dostanú **301,40 eura**,

- vdovské dôchodky budú vyplácané vo výške **363,20 eura**,

- vdovecké vo výške **300,10 eura**,

- sirotské vo výške **300 eur**.

Celý systém je postavený na kombinácii solidarity a zásluhovosti. Suma sa určuje podľa priemerných dôchodkových dávok, pričom minimálna výška je garantovaná.

Vyplácanie prebehne automaticky, prostredníctvom Sociálnej poisťovne, v riadnych termínoch spolu s decembrovým dôchodkom. Nie je potrebné podávať žiadne žiadosti.

Výsledok dlhoročného úsilia JDS

Plnohodnotný 13. dôchodok, ktorý dnes naši seniori dostávajú, je výsledkom dlhoročného a cieľavedomého úsilia Jednoty dôchodcov na Slovensku. Naša organizácia sa celé roky zaoberala za to, aby sa 13. dôchodok stal riadnou dôchodkovou dávkou, a nie len symbolickou či dočasnou pomocou.

Nešlo o samozrejmosť ani o dar politikov. Bola to dlhá cesta rokovaní, presvedčania a vytrvalého pripomínania reálnych životných podmienok slovenských seniorov. Mnohí si ešte dobre pamätajú, že v roku 2020 bol síce plnohodnotný 13. dôchodok prijatý, ale po voľbách ho vláda Igora Matoviča zmenila a nahradila len nízkou sociálnou dávkou. Aj preto dnes JDS jasne pripomína, že tento úspech nesmie byť opäť spochybnený ani oslabený.

Pre našich členov a pre všetkých seniorov je zavedenie plnohodnotného 13. dôchodku mimoriadne dôležité. Predstavuje reálnu finančnú pomoc, ktorá im umožní lepšie zvládať rastúce náklady na energie, lieky, potraviny a ďalšie životné potreby. Pre mnohých starších ľudí, ktorí sú odkázaní na dôchodok ako jediný zdroj príjmu, je táto dáv-

ka skutočnou úľavou a výrazným zlepšením ich životnej úrovne.

Tento úspech by nebol možný bez dlhoročného úsilia JDS, ktoré pravidelne rokovalo s predstaviteľmi vlády, ministerstva práce aj Sociálnej poisťovne a neustále zdôrazňovalo potrebu vyššej podpory pre dôchodcov. Je to dôkaz, že hlas seniorov môže priniesť reálne a pozitívne zmeny.

Zároveň chceme v mene našej organizácie úprimne poďakovať všetkým, ktorí prijatie tohto zákona podporili. Osobitné poďakovanie patrí ministrovi práce Erikovi Tomášovi, strane Hlas-SD, premiérovi Robertovi Ficovi a strane Smer-SD, ako aj všetkým 104 poslancom Národnej rady Slovenskej republiky, ktorí za zákon hlasovali.

Sme hrdí, že sme k tomuto výsledku mohli prispieť. Zároveň si však uvedomujeme, že toto je len začiatok ďalších snáh o zlepšovanie sociálnej politiky. Naša práca nekončí. JDS bude aj naďalej dôsledne dohliadať na to, aby sa podmienky seniorov na Slovensku ďalej zlepšovali a aby ich hlas bol v spoločnosti vždy vypočutý.

13. dôchodok ako ľahký terč politikov

Aj napriek tomu, že plnohodnotný 13. dôchodok reálne zlepšuje sociálnu situáciu státisícov seniorov, čelí dnes silnej kritike zo strany viacerých opozičných strán. Predstavitelia strany Sloboda a Solidarita opakovane tvrdia, že 13. dôchodok je „príliš drahý“ a údajne zvyšuje deficit Sociálnej poisťovne. Argumentujú, že „chudobnejší zamestnanci sa skladajú na bohatších dôchodcov“ a že by sa mali radšej posilniť len základné dôchodky.

Rovnako Progresívne Slovensko tvrdí, že 13. dôchodok je neudržateľný a označuje ho za „predvolebný ťah“. Vyčíta vláde, že jeho financovanie zatažuje

verejné financie a ohrozuje iné výdavky štátu.

Jednota dôchodcov na Slovensku tieto tvrdenia rázne odmieta. Väčšina slovenských dôchodcov žije z veľmi skromných príjmov. Podľa oficiálnych údajov iba 0,9 % dôchodcov má penziu vyššiu ako 1 500 eur. Naopak, vyše 66 % seniorov má dôchodok nižší, ako je priemer. 13. dôchodok preto v najväčšej miere pomáha tým, ktorí to najviac potrebujú.

Argument o deficite Sociálnej poisťovne je zavádzajúci. Časť tohto deficitu spôsobuje aj fakt, že ročne z nej odchádza približne 1,2 miliardy eur do II. piliera. Navyše, financovanie 13. dôchodku je súčasťou schváleného štátneho rozpočtu a viaceré výdavky sa do rozpočtu opätovne vracajú cez daň z pridanej hodnoty, pretože seniori túto dávku využívajú na bežnú spotrebu.

Mrzí nás, že sa k hlasom opozície, ktoré dlhodobo spochybňujú plnohodnotný 13. dôchodok, v poslednom období pridávajú aj niektoré hlasy z koalície s návrhmi na jeho „úpravu“ v mene rozpočtových úspor. Minister investícií Samuel Migal' nedávno otvorene naznačil, že 13. dôchodok v súčasnej podobe nemusí byť udržateľný a pripustil, že by sa mohol obmedzovať, pokiaľ sa

štátne financie nepodarí konsolidovať. Podobné návrhy podporil aj minister životného prostredia Tomáš Taraba, ktorý spojil diskusiu o úprave transakčnej dane s možnosťou „nastaviť poriadok“ v tejto dávke.

Zarážajúce je, že tí istí politici, ktorí tvrdia, že „na 13. dôchodok nemáme“, zároveň verejne podporujú návrhy na výrazné zvyšovanie výdavkov na zbrojenie, dokonca až na 5 % HDP. A tu sa treba zamyslieť: čo je viac? Investovať miliardy do zbraní, alebo zabezpečiť dôstojný život ľuďom, ktorí túto krajinu vybudovali a celý život poctivo pracovali? Ak má štát hľadať peniaze, mal by sa pozrieť na miliardové výdavky na zbrojenie, na neprimerané zisky bánk, obchodných reťazcov a zahraničných korporácií, a spravodlivo zdaňovať tých najbohatších. Opatrení by bolo dosť, je potrebné len nájsť odvahu realizovať ich a nie brať dôchodky ľuďom, ktorí sa len veľmi ťažko vedú brániť.

Zamestnávateľia vs odborári: kto chce šetriť na dôchodcoch?

Na postoji k dôchodcom sa prekvapivo zhodujú aj viacerí sociálni partneri, žiaľ, v negatívnom zmysle. Zamestnávateľské združenia, na čele s Asociáciou zamestnávateľských zväzov a združení

(AZZZ) SR, vo svojom oficiálnom liste vláde a v návrhoch na konsolidáciu verejných financií priamo navrhujú zrušiť 13. dôchodky aj bezplatnú železničnú dopravu pre dôchodcov a študentov.. Argumentujú potrebou šetriť a znížiť deficit, avšak neponúkajú žiadny vlastný vklad do konsolidácie. Nenájdeme v ich materiáloch apel na spravodlivé, progresívne zdaňovanie ziskov bánk, veľkých reťazcov či korporácií, ani snahu riešiť masívne daňové úniky a daňové raje.

Osobitne nás zarmucuje postoj prezidentky KOZ SR Moniky Uhlerovej. V minulosti stáli Jednota dôchodcov na Slovensku a Konfederácia odborových zväzov často bok po boku, spoločne podporovali zavedenie 13. dôchodku a bojovali za lepšie podmienky pre pracujúcich aj pre dôchodcov. Aj preto dnes mnohí naši členovia, ktorí sú zároveň bývalými odborármi, s nepochopením prijímajú jej slová, v ktorých označila zvýšenie 13. dôchodku za sociálne neudržateľné.

Je veľmi nešťastné, ak sa v spoločnosti začína šíriť naratív, ktorý stavia pracujúcich proti dôchodcom. Mnohí z našich členov, bývalí zamestnanci, ktorí celý život poctivo pracovali, platili odvody a podporovali odborové hnutie, sa cítia týmto postojom zradení. Takéto postoje ohrozujú dlhodobu budovanú medzigeneračnú sociálny zmier, ktorý je dnes, žiaľ, čoraz častejšie narúšaný aj prostredníctvom médií.

Pýtame sa: ako chceme učiť mladú generáciu úcte k starším, ak aj predstavitelia strednej generácie, vrátane odborových lídrov, vystupujú proti dôchodcom? Takýto vývoj považujeme za veľmi nebezpečný. Slovensko vždy stálo na solidarite medzi generáciami. Túto hodnotu by sme mali spoločne chrániť.

Zároveň máme informácie, že mnohí odborári z členských základní odborových zväzov s takýmto postojom vedenia KOZ SR nesúhlasia. Vážime si tieto poctivé odborárske postoje. KOZ SR by sa podľa nášho názoru

mala oveľa viac sústrediť na zvyšovanie plátov a miezd zamestnancov, lebo práve vyššie mzdy prirodzene posilnia financovanie dôchodkového systému. Žiaľ, v tejto oblasti dnes odbory často zlyhávajú. Valorizácia miezd je v mnohých odvetviach minimálna alebo žiadna, čo má priamy vplyv na budúce dôchodky.

Solidarita medzi generáciami musí zostať základom!

Našou hlavnou hodnotou vždy bola a zostáva solidarita medzi generáciami. Veríme, že Slovensko má byť krajinou, kde si mladí vážia starších, kde sa spoločnosť nesnaží hľadať úspory na tých, ktorí túto krajinu poctivo budovali.

Budeme preto aj naďalej dôsledne upozorňovať na všetky pokusy oslabiť dôchodkový sys-

tém alebo iné sociálne výhody seniorov. Naša snaha vždy smerovala k tomu, aby starší občania Slovenska mohli žiť dôstojne a aby sa nezabúdalo na ich prcu a prínos pre spoločnosť.

V tejto súvislosti si veľmi vážime jasný a principiálny postoj ministra práce Erika Tomáša, ktorý opakovane deklaroval, že zachovanie plnohodnotného 13. dôchodku, základných sociálnych benefitov a celkového sociálneho štandardu seniorov je preňho červenou čiarou, ktorú nemožno prekročiť ani v prípade nevyhnutných konsolidačných opatrení.

Jednota dôchodcov na Slovensku bude aj v ďalšom období dôsledne hájiť záujmy svojich členov i všetkých slovenských

seniorov. Budeme aktívne sledovať všetky legislatívne návrhy a verejné diskusie, ktoré sa dotýkajú dôchodkového systému a sociálnych práv dôchodcov.

Veríme, že vláda pod vedením predsedu vlády Roberta Fica a s podporou ministra práce Erika Tomáša svoje záväzky voči seniorom naplní a ochráni nielen plnohodnotný 13. dôchodok, ale aj celkové sociálne zabezpečenie staršej generácie.

Spoločne so všetkými, ktorí tieto hodnoty zdieľajú, chceme prispieť k tomu, aby solidarita medzi generáciami zostala aj v budúcnosti pevným základom našej spoločnosti.

text: JDS a J. Rohár, foto: MPSVaR SR

Delegácia JDS SR navštívila Srbsko: Podpis memoranda o spolupráci

Delegácia Jednoty dôchodcov na Slovensku uskutočnila oficiálnu návštevu Srbska, počas ktorej bol hlavným bodom programu podpis memoranda o spolupráci s partnerskou organizáciou seniorov v Srbsku. Slovenskú delegáciu viedol Dr. Martin Kotian, predseda JDS. V delegácii boli ďalej Anna Oľapková, predsedníčka Krajskej organizácie Jednoty dôchodcov Nitrianskeho kraja, Marta Eckhardtová, predsedníčka Okresnej organizácie JDS Zlaté Moravce a členka krajského predsedníctva, a Jozef Magyar, poradca predsedu JDS pre rekondično-liečebné pobyty so štátnou účelovou dotáciou. Na srbskom území delegáciu prijal Prof. Dr. Andreja Savić, predseda Zväzu penzistov Srbska, spolu s konzulkou Slovenskej republiky v Belehrade Natáliou Hrnčiarovou a ďalšími predstaviteľmi seniorských organizácií z Belehradu, Vojvodiny a iných regiónov. Vrcholom programu bolo slávnostné podpísanie memoranda

o spolupráci medzi JDS a Zväzom dôchodcov Srbska, ktoré vyjadruje spoločný záväzok k rozvíjaniu vzájomných vzťahov, výmene skúseností a dobrej praxe v oblasti sociálnej politiky, starostlivosti o seniorov a podpory ich spoločenského a kultúrneho života. Pri podpise boli prítomní

aj zástupcovia médií – televízia Kovačica a novinárka z mesačníka Hlas dôchodcov.

Regionálna spolupráca a slovenská menšina vo Vojvodine

Oficiálnemu podpisu predchádzal podpis memoranda o spolupráci medzi Krajskou organizáciou JDS Nitra a Okresným

združením penzistov Báčsky Petrovec, ktorý reflektuje prepojenie medzi slovenskými komunitami na Slovensku a v Srbsku. Delegácia sa následne presunula do Báčskeho Petrovca, významného centra vojvodinských Slovákov, kde sa zúčastnila osláv Dní Petrovca. Slávnostná akadémia, organizovaná pri príležitosti 280. výročia príchodu Slovákov do tejto oblasti, bola hlbokým prejavom úcty k histórii a kultúrnemu dedičstvu slovenskej menšiny v Srbsku. Slovenskí hostia vyjadrili úprimný obdiv nad tým, ako si tunajší Slováci zachovávajú jazyk, tradície a komunitný duch, pričom seniori zohrávajú aktívnu a viditeľnú úlohu v miestnom spoločenskom živote.

Stretnutie penzistov, výstava a spoločenský dialóg

Druhý deň návštevy bol venovaný slávnostnému zasadnutiu Okresného združenia penzistov Báčsky Petrovec. Okrem slovenskej delegácie sa na zasadnutí zúčastnil predseda Zväzu penzistov Srbska Prof. Dr. Andreja Savić, ako aj viacerí predstavitelia regionálnych a miestnych seniorských organizácií z Báčskeho Petrovca, Kovačice, Hložian, Kulpína, Maglića a iných

miest. Diskusia sa niesla v duchu priateľstva, výmeny skúseností a posilňovania cezhraničnej spolupráce. Súčasťou programu bola aj umelecká výstava členov Združenia MY, ktorá obohatila podujatie o kultúrny rozmer a prezentovala tvorivosť seniorov. Prítomné boli aj slovenské médiá pôsobiace v Srbsku – Rádio Televízia Vojvodiny 2 (slovenská redakcia), TV Petrovec a týždenník Hlas ľudu, ktoré stretnutie mediálne pokryli.

Kultúrne inštitúcie, história a verejný život

Popoludňajší program bol zameraný na kultúrne a vzdelávacie inštitúcie mesta. Delegácia navštívila Galériu Zuzky Medvedovej, kde si prezrela výstavu renomovanej akademickej maliarky Jasny Opavskej. Ďalej navštívila Gymnázium Jána Kollára, ktoré patrí medzi najvýznamnejšie inštitúcie Slovákov v Srbsku. Gymnázium vzniklo 1. októbra 1919 ako výsledok dlhodobých snáh slovenskej komunity o zabezpečenie vzdelávania v materinskom jazyku. Jeho výstavba bola financovaná z dobrovoľných zbierok miestnych Slovákov, s podporou vlády Česko-Slovenska a darcov zo zahraničia. Dodnes gymnázium plní kľúčovú úlohu v uchovávaní

slovenského jazyka a identity v regióne. Návšteva vyvrcholila prehliadkou miestneho trhu, ktorý bol súčasťou jarmoku organizovaného počas Dní Petrovca. Trhové stánky ponúkali bohatý výber domácich produktov, remeselných výrobkov a suvenírov, čím miestne spolky a jednotlivci prezentovali svoju činnosť a kreativitu.

Spoločné hodnoty a výhľad do budúcnosti

Po skončení programu sa slovenská delegácia vrátila späť na Slovensko, obohatená o nové kontakty, skúsenosti a inšpirácie. Návšteva Srbska prispela k prehĺbeniu vzťahov medzi seniorskými organizáciami oboch krajín a otvorila nové možnosti spolupráce v oblasti aktívneho starnutia, cezhraničných projektov, kultúrnych výmen a výmeny skúseností. Delegácia JDS plánuje nadviazať na túto cestu konkrétnymi iniciatívami, ktoré budú mať priamy prínos pre slovenských dôchodcov. Skúsenosti z prostredia krajskej komunity vo Vojvodine navyše posilnili vedomie o dôležitosti kultúrneho dedičstva a spoločenskej súdržnosti seniorov aj v širšom európskom kontexte.

Ing. Marta Eckhardtová, MPH,
redakčne upravené

Rokovanie na ministerstve vnútra

Predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku Michal Kotian sa dňa 24. apríla 2025 zúčastnil pracovného rokovania na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, kde ho prijala 1. štátna tajomníčka Lucia Kurilovská.

Rokovanie sa nieslo v konštruktívnom duchu, pričom hlavnou témou bol záujem JDS o uzatvorenie memoranda o spolupráci s rezortom vnútra. Takýto druh spolupráce už Ministerstvo vnútra SR rozvíja s viacerými organizáciami a Jednota dôchodcov chce týmto krokom posilniť ochranu práv a bezpečnosti seniorov.

Predseda Kotian sa zároveň informoval o aktuálnych preventívnych programoch v oblasti kriminality a vyjadril záujem JDS

o aktívnejšie zapojenie do ich realizácie. Osobitne upozornil na narastajúce problémy, ktoré seniori zažívajú v súvislosti s rôznymi formami podvodov, šírením dezinformácií a inými hrozbami ohrozujúcimi ich bezpečnosť.

Obe strany sa zhodli na potrebe intenzívnej spolupráce a ďalších spoločných stretnutiach, ktoré budú smerovať k podpísaniu memoranda a vytvoreniu konkrétnych projektov na podporu seniorov na Slovensku.

Z rokovania Predsedníctva JDS

V dňoch 24. a 25. januára sa v Dudinciach uskutočnilo prvé zasadnutie Predsedníctva JDS v roku 2025. Popri bežných organizačných otázkach sa venovala kontrole plnenia uznesení, v tom aj uznesení z Republikovej rady JDS v novembri 2024, ktorá bola v Liptovskom Mikuláši.

Jedným z hlavných bodov rokovania bola príprava na Výročné členské schôdze v základných organizáciách JDS, ktoré prebehli v priebehu prvého štvrtroka 2025. V tejto súvislosti boli pripravené metodické materiály, ktoré boli k dispozícii pre ZO v tlačenej ako aj elektronickej forme.

V súvislosti s prípravou na realizáciu Relaxačno-liečebných pobytov sa Predsedníctvo zaoberalo celým komplexom otázok ktoré s tým súvisia, a to Predovšetkým prípravou zmlúv s jednotlivými kúpeľnými organizáciami ako aj so spresňovaním rozdeľovania poukazov medzi krajské organizácie JDS. Cieľom je aby sa čo najviac rešpektovali požiadavky vzhľadom aj na zá-

ujem členov z jednotlivých krajských organizáciách JDS.

Opakovane prebiehala diskusia o riešení problémov s pridelením IČO a vôbec zmenách na MV SR – vyplňovanie tlačív podľa predtlaču, dodržiavanie názvov základných organizácií podľa registra na MV SR, a pod. V pripravovaných metodických materiáloch budú formuláre

o pridelení IČO a k právnej subjektivite základných aj okresných organizácií JDS.

Predseda Predsedníctva spresňovalo úlohy na prvý polrok 2025. Účastníci rokovania prijali na vedomie informácie o hospodárení JDS, o počte členov JDS a stave v odvodoch členských príspevkov na účet Ústredia JDS. Aktuálne má naša organizácia 104 717 členov.

Celoslovenské oslavy MDŽ JDS 2025 – Pocta ženám, ktoré formujú spoločnosť

Medzinárodný deň žien (MDŽ) je sviatok, ktorý má na Slovensku hlboké korene a nesie v sebe silné posolstvo. Je prejavom úcty, rešpektu a vďaky ženám za ich každodennú prácu, starostlivosť o rodiny, spoločnosť i krajinu. Tento významný deň má špeciálne miesto aj v srdciach členov Jednoty dôchodcov na Slovensku (JDS), kde sa každoročne venuje pozornosť najmä senior-kám – ženám, ktoré si zaslúžia nielen obdiv, ale aj úctu za celoživotný prínos.

Tohtoročné celoslovenské oslavy MDŽ JDS sa uskutočnili v sobotu 8. marca 2025 v Posádkovom klube Ozbrojených síl Slovenskej republiky v historickom meste Trenčín. Podujatie sa nieslo v duchu slávnostnej atmosféry, kultúrneho bohatstva, medzilidskej blízkosti a spoločného poďakovania ženám za ich obetavosť. Do Trenčína zavítalo takmer 250 účastníčok a hostí zo všetkých ôsmich krajov Slovenska, aby si pripomenuli dôleži-

tosť ženského elementu v živote spoločnosti.

Úvod podujatia a slávnostné príhovory

Slávnostný prípitok, ktorým sa oficiálne začalo celé podujatie, predniesol predseda JDS Michal Kotian. Účastníčky vítal s úsmevom a úprimným poďakovaním za to, že prijali pozvanie na túto významnú udalosť. V príhovore zdôraznil úlohu JDS ako organizácie, ktorá sa snaží zabezpečiť ženám – seniorkám dôstojný život a vytvárať priestor na ich aktívne zapájanie sa do spoločenského diania.

Po ňom nasledoval moderátor podujatia Martin Halás, predseda Mládežníckej organizácie JDS, ktorý po celý deň sprevádzal účastníkov profesionálnym a empatickým spôsobom. Významným bodom osláv boli aj príhovory popredných osobností verejného a politického života.

Peter Kmec, podpredseda vlády SR pre plán obnovy a znalostnú ekonomiku, vo svojom vystúpení dojemne spomínal na ženy,

ktoré formovali jeho život – starú mamu, mamu, manželku, svokru – a zdôraznil, že „za každým úspešným mužom stojí obetavá žena“. Pripomenul, že ženy sú motorom spoločnosti a ich rola v rodine, ekonomike i verejnom živote je nenahraditeľná.

Erik Tomáš, minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR, zdôraznil historický význam MDŽ. Pripomenul, že sviatok vznikol ako reakcia na protesty krajčirok v roku 1908, ktoré bojovali za skrátenie pracovného času a zlepšenie pracovných podmienok. Ocenil odvahu žien a prisľúbil, že slovenské seniorky už nebudú musieť bojovať o svoje práva. Uviedol konkrétne kroky – od 13. dôchodku vo výške 667,30 eur až po legislatívne zmeny, ktoré zabezpečia, aby obdobie materskej a rodičovskej dovolenky bolo plnohodnotne započítané do dôchodkov. Prisľúbil tiež snahu o ústavné zakotvenie rovnosti v odmeňovaní mužov a žien.

Jaroslav Baška, predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja,

podľakoval ženám za ich prínos v rodinách a spoločnosti. Vo svojom vystúpení uviedol, že ženy sú hybnou silou nielen domácností, ale aj verejného života. Ocenil ich lásku, starostlivosť a vytrvalosť.

Jozef Habánik, poslanec NR SR a rektor Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka, sa podelil o svoje skúsenosti z akademického prostredia, kde denne spolupracuje s tisíckami žien – kolegýň, študentiek, matiek. Zdôraznil, že ženy sú nielen pilierom rodiny, ale aj inštitúcií.

Michal Bartek, poslanec NR SR a hlavný hosť osláv, poďakoval všetkým ženám za ich obetu, pracovitost a lásku, ktorou obohacujú každodenný život. Zdôraznil, že MDŽ nie je komunistický sviatok, ale dôležitá tradícia, ktorú si treba zachovať pre ďalšie generácie.

Spolupráca s ženskými organizáciami

Súčasťou osláv bolo aj podpísanie nového memoranda o spolupráci medzi JDS a organizáciou Ženy pre Slovensko, ktorú zastupovala predsedníčka Ivana Antošová. Memorandum nadväzuje na úspešnú spoluprácu so Slovenskou asociáciou žien (zastúpenou Monikou Ďurechovou) a Úniou žien Slovenska. Týmto krokom sa posilnila sieť spolupráce v oblasti podpory žien, ich práv a zviditeľňovania ich prínosu.

Kultúrny program a spoločenské posedenie

Po oficiálnych príhovoroch nasledoval chutný obed a kultúrny

program, ktorý potešil všetky prítomné. Vystúpila Elizabeth Faltínková, talentovaná študentka Štátneho konzervatória v Banskej Bystrici, ktorá zaujala svojím spevom a muzikálovým vystúpením. Následne sa predstavili deti z Detského folklórneho súboru Radosť z Trenčína pod vedením Romana Steiningeru, ktoré svojím autentickým prejavom priniesli do sály kus slovenského folklóru.

Moderátorom kultúrneho programu bol Tomáš Váňo. Po kultúrnej časti nasledovalo spoločenské posedenie s hudbou, ktoré viedol Martin Halás. Ženy si užili tanec, spev a príjemnú atmosféru.

PodĎakovania a záštita

Celé podujatie sa uskutočnilo pod záštitou poslanca NR SR Michala Barteka, ktorý zároveň podujatie sponzorsky podporil. Ďalšími podporovateľmi boli

predseda TSK Jaroslav Baška, poslanec TSK Stanislav Svatík, Ministerstvo obrany SR a spoločnosť Old Herold. Bezpečný priebeh osláv zabezpečili príslušníci mestskej a štátnej polície.

Na záver sa k prítomným prihovorili aj ďalší členovia JDS, vrátane Jána Skybu, ktorý poďakoval všetkým predsedníčkam a predsedom krajských organizácií za to, že sa im podarilo do Trenčína priviesť ženy zo všetkých regiónov Slovenska. Predseda JDS Michal Kotian vo svojom druhom vystúpení vyjadril želanie, aby sa láska a starostlivosť, ktorú ženy venujú svojim blízkym, k nim vrátila v podobe úcty, vďačnosti a radosti.

Záver s úsmevom a kvetom

Ženy odchádzali z Trenčína po 17:00 hodine s úsmevom na tvári, v ruke s kvetom odovzdaným vzácnymi hosťami a v srdci s pocitom vďaky a spolupatričnosti. Mnohé z nich ešte čakala dlhá cesta domov – najmä seniorky z východného Slovenska – no veríme, že si odniesli nezabudnuteľné zážitky.

Vedenie JDS úprimne ďakuje všetkým zúčastneným, sponzorom, rečníkom, účinkujúcim i dobrovoľníkom. Spoločne sme ukázali, že úcta k ženám – matkám, starým mamám a prababičkám – je stále živá a aktuálna. Budeme pokračovať v tejto krásnej tradícii aj v nasledujúcich rokoch.

Ženám patrí naša vďaka, obdiv a úcta – dnes, každý deň, po celý rok.

| text: JDS, J. Rohár, foto: J. Rohár

Spevy domova 2025: Spevokoly JDS rozozvučali spišskú Redutu

Andrei Marchynovej. Účastníkov privítal viceprimátor Spišskej Novej Vsi PaedDr. Dávid Demečko, PhD., za mestskú samosprávu, ale i poslanec NR SR Ing. Igor Šimko. Účasť významných hostí, podpisy do kroniky mesta a slávnostná atmosféra svedčili o tom, že prehliadka má v spoločenskom i kultúrnom živote Slovenska svoje pevné miesto.

Spestrením úvodu bola scénka „Mladé dámy a seriózní páni“, ktorú pripravila Anna Kačírová s členmi MO JDS Spišská Nová Ves. Vtipné divadelné vystúpenie z mestského života 30. rokov 20. storočia pobavilo a zároveň zjemnilo prechod medzi formálnou časťou podujatia a samotnými vystúpeniami speváckych skupín.

Piesne regiónov, spev srdcom i krojmi

Každý kraj Slovenska mal v prehliadke svoje zastúpenie. Spolu sa predstavilo osem speváckych skupín, každá s vlastným charakterom, pesničkami i krojmi, ktoré boli vizuálnym aj emocionálnym sprievodcom ich vystúpení. Na pódiu sa vystriedali: Seniori op-

Spišská Nová Ves sa 29. apríla 2025 stala centrom kultúrneho diania, keď otvorila svoje brány účastníkom 24. ročníka celoslovenskej prehliadky speváckych skupín seniorov „Spevy domova“, organizovanej Jednotou dôchodcov na Slovensku (JDS). Nádherný jarný deň, jasná obloha a pestré farby kvitnúcich stromov dotvárali atmosféru, ktorá už od ranných hodín veštila, že nepôjde o obyčajné podujatie. Stretnutie speváckych zoskupení zo všetkých kútov Slovenska bolo totiž viac než len ukážkou folklórneho umenia – bolo to svedectvo živej tradície, ľudskej spolupatričnosti a nehasnúcej radosti zo spevu.

Pred historickou Redutou, ktorá niesla hlavnú ťarchu slávnosti, vítali prichádzajúcich účinkujúcich i hostí členovia folklórnych súborov Kalina z Kolinoviec a Harihovčan z Harihoviec. V ich speve, sprevádzanom heligónkou Antona Čurilla a akordeónom Petra Fecika, zaznieval úprimný zámer: privítať každého s otvoreným srdcom. Chlieb a soľ, ako prastarý symbol pohostinnosti, doplnili tento prvý pojem o vrúcnu ľudskosť.

Slávnostný úvod a úsmevná scénka z tridsiatych rokov

Počas slávnostného otvorenia v priestoroch koncertnej sály Reduty sa prihovorili zástupcovia mesta aj JDS. Program uvádzala Mgr. Zuzana Klenová, úvodné vystúpenie patrilo opernej sólistke Štátneho divadla Košice Mgr.

timisti zo Žiaru nad Hronom (BB kraj), Malinka z Malaciek (BA), Sobrančanky zo Sobrancev (KE), Kosičianka z Hronských Kosíh (NR), Senioranka (PO), Sihotiar (TN), Holeška z Prašníka (TT) a Rovňanské spevule z Veľkých Rovní (ZA). Všetky skupiny predviedli kvalitné a srdcom prednesené výkony. Viac ako 40 ľudových piesní zaznelo v Redute – piesní známych i menej známych, no všetky niesli spoločné posolstvo: radosť, lásku k tradícii a silu ľudovej kultúry.

Sála Reduty bola do posledného miesta zaplnená a publikum vytváralo jedinečnú atmosféru. Nielen potleskom, ale aj pripojením sa k spevu umelcov mnohí dali najavo, že piesne poznajú, majú ich radi, že sú „z domova“. Výkony hodnotila trojčlenná odborná porota v zložení dirigenta Jozefa Bohunčáka, pedagóga ZUŠ Štefana Vansáča a členky kultúrnej komisie JDS Boženy Kažimírovej. Po skončení prehliadky predseda poroty ocenil celkovú umeleckú úroveň, vyzdvihol niektoré interpretačné prístupy a obzvlášť pochválil vystúpenia skupín Senioranka a Rovňanské spevule.

Záverečný spev a poďakovania zo srdca

V závere nechýbalo odovzdávanie ďakovných listov, darčiekov a kvetov. Ocenení boli vedúci všetkých súborov, porotcovia, moderátor Mgr. art. Ladislav

Frankovič, ako aj tí, ktorí sa podieľali na organizačnom zabezpečení. Mimoriadne poďakovania si odniesli Ing. Jana Jančurová a predseda KO JDS Košice Jozef Butala, ktorý predsedníčke OO JDS v Spišskej Novej Vsi, Mgr. Jolane Prochotskej, odovzdal kyticu za prípravu scenára a réžie celého podujatia. Z úprimného uznania neboli vynechaní ani zástupcovia samosprávy, členovia mestskej polície, pedagógovia a žiaci Hotelovej akadémie či médiá, ktoré celé dianie zaznamenávali.

Výnimočný moment prišiel na samý záver. Po kolektívnom fotografovaní sa koncertná sála naposledy rozozvučala známou piesňou „Na Kráľovej holi“. Všetci prítomní, účinkujúci aj diváci, spojili svoje hlasy do mohutného spoločného spevu, ktorým uzavreli prehliadku, no nie jej posolstvo. Spev neutíchol – niesol sa ďalej, ako ozvena tradície, ktorá v srdciach zostáva.

| spracovala redakcia s využitím textu J. Prochotskej, foto: OO JDS

Seniori sa vzdelávali v Lužiankach

Dňa 22. januára 2025 sa v Lužiankach stretli zástupcovia Jednoty dôchodcov na Slovensku zo všetkých okresov Nitrianskeho kraja. Krajská organizácia JDS v Nitre pripravila odborné školenie, ktorého cieľom bolo poskytnúť aktuálne a praktické informácie z oblasti sociálnej legislatívy, poradenstva pri zadlžení a novínok zo Sociálnej poisťovne. Vzdelávanie sa ukázalo ako veľmi potrebné a prítomní seniori ho prijali s veľ-

kým záujmom. Stretnutie otvorila a účastníkov privítala poslankyňa Nitrianskeho samosprávneho kraja PhDr. Anna Laurinec Šmehilová, PhD., a predsedníčka KO JDS v Nitre Mgr. Anna Oľapková. Po úvodných slovách sa ujali slova odborníčky – PhDr. Bronislava Pekárová, JUDr. Simona Kulichová a JUDr. Mgr. Katarína Ličková. Každá z nich priniesla do programu cenné poznatky a odpovedala na množstvo otázok z praxe.

Zmeny v zákonoch a pomoc zadlženým

Najväčšiu pozornosť vzbudila novela Zákona o sociálnych službách, ktorý od januára nahradil nový Zákon o integrovanej sociálnej pomoci. Účastníci sa dozvedeli, že legislatíva teraz pod jednou strechou integruje viacero služieb – od kompenzačných pomôcok cez starostlivosť o osoby so zdravotným postihnutím až po samotné sociálne služby.

ako sa nenechať oklamať podvodníkmi – keďže starší ľudia sú častou cieľovou skupinou telefonických a internetových podvodov. Zúčastnení ocenili, že tieto témy boli vysvetlené zrozumiteľne, prakticky a bez zbytočného „úradníckeho jazyka“.

Vzdelávacie dopoludnie splnilo svoj cieľ – odovzdať účastníkom užitočné informácie, ktoré môžu šíriť ďalej vo svojich základných organizáciách. Patrí sa poďakovať všetkým prednášajúcim za odbornosť, organizátorom za výbornú prípravu a účastníkom za aktívnu účasť a záujem.

Zároveň bola predstavená možnosť využiť bezplatné dlhové poradenstvo – projekt zameraný na pomoc ľuďom v zložitej životnej a finančnej situácii. Pomoc poskytujú odborníci z oblastí práva, ekonómie a psychológie a služba je dostupná bezplatne. Téma silno rezonovala, keďže práve seniori sú často ohrození zadlžením, nepochopením úverových podmienok alebo dôsledkami exekúcií. Diskusia bola vecná a otvorená, účastníci sa zaujímali o konkrétne príklady a možnosti pomoci v ich okolí.

Zástupkyňa Sociálnej poisťovne následne informovala o zmenách v oblasti dôchodkov – konkrétne o výške 13. dôchodku, pravidlách jeho vyplácania, valorizácii dôchodkov v roku 2025,

ako aj o zmenách týkajúcich sa rodičovského príspevku. V závere podujatia odzneli aj rady,

text a foto: Mgr. Božena Gažová, preds. ZO JDS v Šrobárovej, redakčne upravené

Deň Európy v Starej tržnici a vedomostná súťaž „Európa v pondelok“

Dňa 7. mája 2025 sa v priestoroch Starej tržnice v Bratislave konal Deň Európy – podujatie, ktoré každoročne pripomína historickú Schumanovu deklaráciu z 9. mája 1950, považovanú za základný kameň dnešnej Európskej únie. Organizátorom podujatia bolo Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku v spolupráci s ďalšími európskymi inštitúciami.

Vstup na podujatie bol voľný a Stará tržnica sa zaplnila návštevníkmi rôznych vekových kategórií. Návštevníci mali možnosť navštíviť stánky členských štátov EÚ, ktoré prezentovali rozmanitosť Európy – od kultúry a gastronómie, cez turistické atrakcie až po tradície či prírodné krásy. Každý stánok ponúkal zaujímavý obsah – propagačné materiá-

ly, mapy, brožúry, kvízy i drobné ceny pre súťažiacich. Kto mal chuť, mohol sa so zástupcami jednotlivých krajín aj porozprávať.

Zastúpenie malo aj slovenské Ministerstvo zahraničných vecí a Národná banka Slovenska. Tá návštevníkom poskytovala užitočné informácie o rozpoznávaní pravých a falošných eurobankoviek, varovala pred podvodníkmi

správami a zaujala aj štatistikou: Slovensko už používa euro dlhšie, než kedykoľvek predtým používalo slovenskú korunu.

Počas dňa prebiehal aj bohatý sprievodný program. Na pódii vystúpili osobnosti verejného života, ktoré diskutovali o význame Európskej únie a jej úlohe v každodennom živote občanov. Významné zastúpenie mali aj seniori z Okresnej organizácie JDS Bratislava II, ktorá už od roku 2009 pravidelne spolupracuje so Zastúpením EK na Slovensku.

Za túto dlhoročnú spoluprácu si Katarína Gaňová, tajomníčka OO JDS Bratislava II, a Anna Királyová, predsedníčka Krajskej organizácie JDS Bratislava, prevzali ako poďakovanie grafiku s motívom Bojnického zámku. Katarína Gaňová zároveň prebrala vyznamenanie I. stupňa JDS za svoju dlhodobú prácu, najmä ako autorka súťaže „Európa v pondelok“. Ďakovný list od JDS si prevzal aj Andrej Krchňavý zo Zastúpenia EK za výbornú spoluprácu.

Podujatie navštívil aj prezident SR Peter Pellegrini, ktorý si so záujmom prezrel jednotlivé stánky a diskutoval s organizátormi. Reportáž o Dni Európy odvysielala vo večerných správach aj Slovenská televízia.

Vedomostná súťaž „Európa v pondelok“

Súčasťou aktivít Okresnej organizácie JDS Bratislava II je aj súťaž „Európa v pondelok“, ktorá v roku 2025 prebieha už ako piaty ročník. Ide o online vedomostnú súťaž pre členov OO JDS BA II, zameranú na poznávanie krajín EÚ, Slovenska a európskych inštitúcií.

Súťaž trvá tri mesiace a každý pondelok účastníci mailom dostávajú študijné materiály, otázky k téme a bonusové úlohy. Odpovede posielajú obratom späť k

organizátorom súťaže, ktoré ich priebežne vyhodnocuje. Tento rok boli témami štyroch súťažných kôl: Maďarsko, Poľsko, história mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a významné osobnosti EÚ. Každé kolo bolo doplnené o tematickú vychádzku po Bratislave.

Do súťaže sa zapojilo 55 členov a projekt je realizovaný s finančnou podporou Miestneho úradu Bratislava-Ružinov.

text a foto: A. Királyová a K. Gaňová, redakčne upravené

Seniori v okrese Stará Ľubovňa: fašiangy, šport a spolupatričnosť

Dve výnimočné podujatia, ktoré sa konali na jar pod záštitou Okresnej organizácie JDS v Starej Ľubovni, opäť potvrdili, že seniori majú chuť nielen tvoriť a zabávať sa, ale aj športovať, súťažiť a stretávať sa. Fašiangová šiška v Nestville Parku bola oslavou tradícií a ľudskej šikovnosti, zatiaľ čo stolnotenisový turnaj v Hniezdnom priniesol napínavé súboje aj výbornú atmosféru.

Fašiangová vôňa tradície

Nestville Park v Hniezdnom sa na začiatku roka stal dejiskom podujatia Fašiangová šiška, ktoré spojilo vôňu, chuť a bohatý program. Seniorky zo ZO JDS z rôznych obcí okresu napiekli viac ako 2 500 šišiek, pampúšikov a fánok, ktoré prilákali desiatky návštevníkov. Ich tvorivosť sa prejavila v rôznych receptoch, tvaroch aj plnkách – šiška sa na tomto podujatí zmenila na skutočné majstrovské dielo.

Návštevníkov čakalo aj chutné občerstvenie – chlebíky, káva, čaj a fašiangový prípitok. Hudobný program otvorila pani Kandráčová so spevom, po nej nasledovala mužská speváč-

ka skupina Majdan z Litmanovej a goralská muzika Zamiškovci. Do tanca sa pridali aj naši seniori – folklórna skupina Kečera z Jakubian a členovia ZO JDS z Kolačkova.

Porota mala neľahkú úlohu – vybrať najlepšie šišky z desiatok výnimočných kúskov. Nakoniec sa víťazkami stali všetky gazdinky, ktoré si odniesli diplomy a hodnotné vecné ceny. Radosť účastníkov ešte umocnila bohatá tombola s 80 výhercami. Poďakovanie patrí firme GAS Familia, pani Jozefine Guregovej, páňovi Konkolovi, ich kolektívu, ako aj OO JDS v Starej Ľubovni. Atmosféra bola nezabudnuteľná a všetci sa už teraz tešia na ďalší ročník.

Prvý turnaj, veľké nadšenie

Niekoľko týždňov po fašiangovej slávnosti sa športovo založení seniori zišli v Kultúrnom dome v Hniezdom na 1. ročníku okresného stolnotenisového

turnaja, ktorý zorganizovali OO JDS v Starej Ľubovni, ZO JDS Hniezdne a Obecný úrad Hniezdne. V športovej hale čakali štyri pripravené stoly a 32 hráčov – 26 mužov a 6 žien – z obcí ako Stará Ľubovňa, Kamienka, Plavč, Kolačkov, Šambron, Chmeľnica, Čirč, Litmanová či Malý Lipník.

Súboje boli napínavé a zároveň priateľské. Diváci povzbudzovali, seniori podávali výborné výkony – aj napriek veku, niekedy i drobným boliestkam. Po štyroch hodinách napínavých setov boli známi víťazi.

V kategórii žien získala 1. miesto a Putovný pohár Janka Varcholová, druhá skončila Ľubica Brutvanová a tretia Eva Pješčaková – všetky z MO JDS Stará Ľu-

bovňa. Medzi mužmi triumfoval Juraj Firta z Kamienky, druhé miesto získal Štefan Gladiš z Malého Lipníka a tretí skončil Milan Markovič z Kamienky.

Nechýbalo ani chutné občerstvenie – koláče, káva a guláš. Veľká vďaka patrí predsedníčke ZO JDS v Hniezdom Emílii Krajgerovej za skvelú organizáciu, starostovi páňovi Selepovi za poskytnutie priestorov a predovšetkým všetkým seniorom za ich nadšenie, odvahu a výborné výkony. V tomto turnaji platilo, že víťazom bol každý, kto sa zapojil. A už teraz sa všetci tešia na druhý ročník.

J. Rohár podľa informácií Anny Kopčákovej, foto: A. Kopčáková

Február v znamení bilancovania aj tanca

Seniori z Belej-Dulíc a okresu Martin prežili pestrý február plný stretnutí, hodnotení aj radosných chvíľ. Výročná členská schôdza ZO JDS Belá-Dulice a tradičný Senior bál v Martine spojili komunitu seniorov a ukázali, že aktívny život v zrelom veku má veľkú hodnotu.

Bilancovanie a plány v Belej-Duliciach

Vo februári sa v kultúrnom dome Belá-Dulice uskutočnila vý-

ročná členská schôdza miestnej základnej organizácie JDS. Sála, krásne vyzdobená v duchu prichádzajúcej jari, privítala takmer 140 členov. Pani Milina Sauchová otvorila stretnutie privítaním hostí – členky okresnej rady JDS Valérie Hurtovej a starostu obce Mgr. Eduarda Kuchárika. Program odštartoval spevácky súbor „Seniori z belianskeho chotára“, ktorý navodil príjemnú atmosféru slovenskými ľudovými piesňami.

Predsedačka Jana Matejčíková zhodnotila činnosť organizácie za uplynulý rok 2024. V spomienkach zazneli výlety do divadiel, kúpeľov, na trhy v Poľsku či výlet na Hrebienok. Pripomenula brigády na cintorínoch, pomoc obci, spoločenské posedenia, kultúrne vystúpenia k výročiam, ale aj relax v kúpeľných mestách. Nezabudlo sa ani na jubilantov a na spoluprácu s Okresnou organizáciou JDS v Martine. Poďakovanie patrilo výboru, starostovi obce, obecnému úradu i urbaniátu, ako aj konkrétnym ľuďom, ktorí nezištne pomáhali – najmä Zuzane Makošovej z obecného úradu.

Senior bál – večer radosti, tanca a spolupatričnosti

Dňa 27. februára 2025 patrila reštaurácia Čierna pani v Martine seniorom. Konal sa tu tradičný Senior bál, ktorý je už niekoľko rokov stálicou medzi obľúbenými podujatiami Okresnej organizácie JDS v Martine. Slávnostné otvorenie patrilo predsedovi OO JDS Ing. Josefovi Surmanovi, ktorý medzi hostami privítal aj primátora Vrútok Mgr. Branislava Zacharidesa.

Následne sa reštaurácia naplnila živou hudbou, tancom,

smiechom a priateľskými rozhovormi. Seniorky a seniori sa s chuťou pustili do víru tanca a ukázali, že radosť zo života si nesú v srdci bez ohľadu na vek.

Krásne priestory, chutné občerstvenie, usmiate tváre a dobrá nálada vytvorili atmosféru, na ktorú sa len tak nezabúda. Mnohí si večer spríjemnili spoločný-

mi fotografiami, výmenou skúseností či dohodami na ďalšie podujatia. Nechýbala ani bohatá tombola, ktorá vyvolala napätie i radosť a doplnila celý večer o hravý prvok.

Senior bál sa stal dôkazom, že seniorský vek neznamená koniec spoločenského života. Naopak – je to obdobie, kedy sa môže radosť, priateľstvo, úcta a tolerancia prežívať naplno. Podujatie si užili aj členovia ZO JDS Belá-Dulice, ktorí odchádzali domov s úsmevom a s nádejou, že o rok sa opäť stretnú na podobnom krásnom večere.

Text: Jana Matejčíková, predsedníčka ZO JDS Belá-Dulice
Foto: ZO JDS Belá-Dulice

V Čároch si seniori zaspomínali, bilancovali aj tancovali

Základná organizácia JDS Čáry má za sebou úspešnú výročnú členskú schôdzu, ktorá spojila hodnotenie činnosti, ocenenie dobrovoľníkov i výbornú zábavu.

V utorok 4. marca 2025 sa v Kultúrnom dome v Čároch konala výročná členská schôdza

ZO JDS Čáry. Podujatie otvoril predseda Marián Halás, ktorý privítal všetkých prítomných členov, ako aj čestných hostí – starostu obce Martina Kráľoviča a predsedníčku OO JDS Senica Máriu Jamriškovú. Obaja hostia sa seniorom prihovorili a vyjadrili

uznanie za ich aktivity i angažovanosť v živote obce.

Úvod stretnutia sa niesol v duchu spomienky – prítomní si minútou ticha uctili pamiatku členov, ktorí organizáciu v roku 2024 navždy opustili: Ľuboša Poláka, Blaženu Kubinovou, Annu Bartalovú, Ferdinanda Filípka, Emíliu Bínekovú a Máriu Macejkovú.

Po pietnej spomienke nasledovalo zhodnotenie činnosti organizácie za uplynulý rok, ktoré predniesla Elena Šimková. Správu o hospodárení predstavila Anna Ozábalová a plán činnosti na rok 2025, spolu s rozpočtom, priblížila Slávka Kráľovičová. Plány ZO JDS Čáry sú aj tentoraz ambiciózne a bohaté – členovia sa rozhodne majú na čo tešiť.

K výnimočnosti schôdze prispel aj kultúrny program. Fašiangové pásmo detí zo Základnej školy v Čároch vyvrcholilo symbolickým pochovaním basy. O program sa postarali učiteľky Zuzka Cintulová a Alenka Poláková, ktorým

patrí veľká vďaka za nápadité vystúpenie.

V rámci slávnostnej časti boli ocenené dve aktívne členky – Dorota Komorníková a Helena Šmídová – za ich dlhoročnú dobrovoľnícku prácu v prospech starších občanov obce.

Po oficialitách prišlo na rad občerstvenie a voľná zábava. O hudobný sprievod sa postaral tradičný hosť Ján Bolebruch z Gbelov. Stoly boli plné chutných jedál, koláčov aj tekutého pohostenia a nálada rýchlo naberala na obrátkach. Tanečný parket bol čoskoro zaplnený a seniori si veselo užívali priateľskú atmosféru. Schôdza sa tak pretiahla až do večerných hodín – a nikomu sa nechcelo odísť.

ZO JDS Čáry opäť potvrdila, že seniorské stretnutia môžu byť

nielen pracovné, ale najmä radosné a spoločensky hodnotné. Už teraz sa členovia tešia na ďalšie spoločné podujatia!

Text: ZO JDS Čáry – spracovala redakcia

Foto: archív ZO JDS Čáry

V Oščadnici si pripomenuli roky spolupatričnosti, ľudskosti a služby

Základná organizácia Slovenského zväzu telesne postihnutých a ZO Jednoty dôchodcov na Slovensku v Oščadnici si 9. februára 2025 pripomenuli výročia svojej činnosti. Výročná členská schôdza sa konala v Penzióne Mega za účasti 95 členov.

Podujatie otvoril predseda oboch organizácií Jozef Křivánek, ktorý vo svojej správe zhrnul

bohatú činnosť uplynulého roka a zároveň pripomenul významné jubileá: 27 rokov od založenia ZO SZTP a 17 rokov ZO JDS – obe pod jeho dlhoročným vedením. Súčasne si pripomenuli aj 45 rokov organizovanej pomoci zdravotne znevýhodneným obyvateľom obce Oščadnica.

„Cieľom našej práce je pripomínať spoločnosti, že medzi

nami žijú aj ľudia so zdravotným znevýhodnením či seniori, ktorí potrebujú pomoc a porozumenie. Naším poslaním je odbúravať nielen fyzické, ale aj psychické bariéry, ktoré prináša každodenný život,“ uviedol vo svojom príhovore predseda Křivánek. Vyzdvihol aj členov organizácie, ktorí napriek vlastným problémom podávajú pomocnú ruku druhým, čím dokazujú veľkú dávku ľudskosti a spolupatričnosti.

Organizácia má aktuálne 131 členov a počas roka 2024 zrealizovala množstvo kultúrnych, spoločenských i športových podujatí. Medzi najvýznamnejšie patrili Deň matiek a otcov, Mesiac úcty k starším so stretnutím jubilantov, ako aj 12. ročník športových hier zdravotne postihnutých a seniorov, na ktorom sa zúčastnilo 110 členov. V rámci Dňa Zeme sa uskutočnila brigáda pri čistení brehov riečky Oščadnička, úpravách kalvárie a miestnych oltárikov. Členovia

organizácie si uctili aj pamiatku padlých pri oslobodzovaní obce položením vencov na ich hroby.

Organizácia sa aktívne zapojila aj do okresných športových hier JDS, kde získala pohár za celkové druhé miesto. Reprezentovala aj na krajských hrách, kde sa členovia dvakrát umiestnili na štvrtom mieste. Spevacka skupina Dedovanka úspešne reprezentovala organizáciu na okresnej prehliadke speváckych súborov JDS „Znie pieseň naša“ a postúpila na krajskú prehliadku do Žiliny. Členovia sa zúčastnili aj trojgeneračného stretnutia Pod Hríbom na Rakovej, kde sa spolu s deťmi venovali hrám, opekanie a jazde na koníkoch.

Oblíbené boli aj poznávacie a pútnické výlety. V rámci zájazdu navštívili Klín, pražiareň kávy v Krušetnici a termálne kúpele v Oravici. Ďalší zájazd viedol na Velehrad, do baziliky sv. Cyrila a Metoda a bol spojený s plavbou po Baťovom kanáli. Členovia sa úspešne zapojili aj do podujatia Kremnická barlička, kde získali tretie miesto. V decembri sa opäť zúčastnili tradičnej Mikulášskej nadielky v Dome kultúry v Čadci, ktorú organizuje OC SZTP a OV ZPCCH v Čadci. Re-

kreačný život si užili aj počas kúpeľného pobytu v Lúčkach, ktorý absolvovalo 22 členov.

V novembri si organizácia pripomenula aj Deň vojnových veteránov pri symbolickom 11. novembri o 11. hodine, kedy položila vence pri pamätníku padlých s červenými makmi. Výnimočnou udalosťou bolo udelenie ocenenia „TOP čin ľudskosti“ pre Vierku Mitkovú v rámci Rady mládeže Žilinského kraja v Martine.

Záver schôdze patril vďačnosti a osobnému poďakovaniu všetkým, ktorí organizáciu podporujú

a pomáhajú jej v každodennej práci – či už ako dobrovoľníci, darcovia, členovia výboru alebo zamestnanci obecného úradu. Osobitné poďakovanie patrilo starostovi obce Ing. Marianovi Plevkovi, hudobníkom, podporovateľom z Dolného Kubína, ako aj predsedníčke OO JDS a OV ZPCCH v Čadci.

Na záver predseda Jozef Křivánek zaželel všetkým členom do ďalších rokov veľa zdravia, lásky, porozumenia a pevných medziľudských vzťahov. „Niekedy má milé slovo alebo vďačný úsmev cenu zlata,“ dodal.

Výročná členská schôdza ZO JDS Príbovce zhodnotila rok 2024

Dňa 18. februára 2025 sa v obci Príbovce uskutočnila výročná členská schôdza Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska (ZO JDS) Príbovce. Na podujatí sa zišli členovia organizácie, aby zhodnotili uplynulý rok 2024 a naplánovali aktivity na nasledujúce obdobie.

Schôdzu otvoril Jozef Zajasen-ský, predseda ZO JDS Príbovce, ktorý privítal všetkých prítomných a predniesol podrobnú správu o činnosti organizácie za rok 2024. V úvode privítal hostí - starostku obce Príbovce, zástupcu výboru

Okresnej organizácie JDS Martin a predsedu občianskeho združenia Zažnime svetlo, o.z.

V minulom roku mala organizácia 65 členov, z ktorých jedného stratila (Vladimír Žila +9.11.2024), no k 31. decembru 2024 evidovala 64 členov. Od začiatku roku 2025 sa k nej pridali dvaja noví členovia, čo zvýšilo celkový počet na 66. V obci Příbovce je 252 obyvateľov (107 mužov a 145 žien) s vekom 62+. Organizovaných v ZO JDS Příbovce ich bolo k tomuto dátumu 64, čo je cca 26%.

ZO JDS Příbovce v uplynulom roku organizovala množstvo podujatí zameraných na kultúru, vzdelávanie, šport a ochranu zdravia svojich členov. Členovia sa zúčastnili na rekondičných pobytoch, turistických výletoch,

prednáškach i kultúrnych podujatiach. Okrem toho sa zapojili do organizácie miestnych akcií, ako napríklad Novoročného stretnutia generácií, Fašiangového posedenia či pietnej spomienky pri príležitosti 80. výročia SNP. Členovia organizácie sa okrem iného zúčastnili na okresných športových hrách v Turanoch, kde zaznamenali výrazné športové úspechy.

Veľmi aktívne bolo aj spevácke teleso – Spevokol Příbovčan, ktoré sa po prvýkrát verejne predstavilo mimo obce Příbovce na Hodžových slávnostiach v Suchanoch. Spevokol je zložený aj z členov JDS Příbovce a vzorne reprezentuje nielen ZO JDS Příbovce, ale aj obec Příbovce. O výbornú atmosféru sa postaral aj počas výročnej členskej schôdze.

Dôchodcovia z Příboviec nezaбудli ani na záujmové a poznávacie aktivity. V roku 2024 sa vydali na výlety do Vysokých Tatier, Košíc, Levoče, Prahy či do Poľska na nákupy. Veľmi obľúbeným podujatím bolo aj posedenie pri guláši a tradičné Mikulášsko-vianočné stretnutie.

Na schôdzi bol schválený aj plán činnosti na rok 2025, ktorý nadviaže na doterajšie aktivity a prinesie ďalšie zaujímavé podujatia pre seniorov.

Základná organizácia JDS Příbovce tak aj v roku 2024 dokázala, že je aktívnou a dôležitou súčasťou života obce Příbovce, a jej členovia sa už teraz tešia na plánované aktivity v roku 2025.

text a foto: Lubomír Žila

Petang v Partizánskom: Pilotný projekt, ktorý prerástol do ligy

Na prahu roka 2025 bilancujeme úspechy i nové výzvy. Inak to nie je ani v športovej činnosti organizácií JDS v okrese Partizánske, kde sa jeden nápad rozvinul do stabilnej a obľúbenej tradície – petangovej ligy seniorov.

Od prvého hodu k pravidelným turnajom

Petang medzi seniormi v okrese Partizánske má za sebou už pekú históriu. Prvý zápas sa odohral

28. októbra 2011 medzi členmi JDS a žiakmi Učňovskej školy v Partizánskom. O rok neskôr, v roku 2012, bolo v meste vybudované špeciálne petangové ihrisko. Práve tam sa začali pravidelné ligové zápasy a petang si získal svojich priaznivcov.

Postupne pribúdali ihriská aj v okolitých obciach – Hradište, Skačany, Nadlice, Ostratice a ďalšie. Vznikli miestne turnaje družstiev i jednotlivcov, ktoré si čosko-

ro získali popularitu. Typickým príkladom bol turnaj v Hradišti, kde sa v roku 2024 stretlo až 145 hráčov – 60 žien a 85 mužov, ktorí odohrali spolu 26 zápasov. Podujatia sa tešili záujmu divákov a slúžili nielen ako športová súťaž, ale aj ako príležitosť na stretávanie, priateľstvo a upevňovanie medziludských vzťahov.

Veľkým prínosom bolo, že turnaje podporovali starostovia jed-

notlivých obcí, ktorí im prepožičali svoju záštitu.

Liga dôchodcov: Prvá svojho druhu na Slovensku

Pozitívne skúsenosti z turnajov viedli k odvážnemu kroku – založeniu Ligy dôchodcov okresu Partizánske v petangu. Ide o prvú samostatnú seniorsku petangovú ligu na Slovensku, ktorú organizačne zabezpečuje päťčlenný výbor.

Do ligy sa zapojili dve družstvá z Partizánskeho a tímy z obcí Hradište, Nadlice, Skačany, Bošany, Veľké Uherce, Pažiť a Ostratice. Každé družstvo má približne desať hráčov, pričom na jeden zápas môžu nastúpiť piati. Vek hráčov? Neraz aj 75 až 85 rokov – o to viac obdivuhodné je ich nasadenie a športový duch.

Liga sa hrá dvojkolovo – jar a jeseň, každé družstvo odohrá

16 zápasov a má dva voľné týždne. Jeden ročník trvá 18 týždňov. V každom kole sa odohrávajú štyri zápasy v mužskej a štyri v ženskej kategórii. Za dva ročníky sa uskutočnilo úctyhodných 288 zápasov.

Vítazmi ligy sa v roku 2023 stali ženy z Partizánskeho II a muži z Pažite. V roku 2024 triumfovali ženy z Nadlic a muži zo Skačian.

Petang spája

Petangová liga okresu Partizánske sa stala krásnym príkladom toho, ako možno aktívne a zmysluplne prežívať seniorský vek. Okrem súťaženia prináša radosť, pohyb, motiváciu, ale aj nové priateľstvá.

Veľká vďaka patrí Okresnému výboru JDS Partizánske za vytvorenie a podporu tejto jedinečnej ligy, ktorá môže byť inšpiráciou pre ďalšie regióny Slovenska.

Text: OO JDS Partizánske

Foto: archív OV JDS

Vybudovanie petangového ihriska pre seniorov v Rohožníku

Ak hľadáte nenáročný šport, vhodný pre seniorov, pri ktorom sa človek nezapotí, ale zato dobre zabaví, petang je výbornou voľbou. Uvedomili sme si to aj my, členovia ZO JDS v Rohožníku, a rozhodli sme sa urobiť niečo, čo poteší nielen nás, ale aj celú obec – vybudovať vlastné petangové ihrisko.

Vďaka finančnej podpore závodu Danucem v Rohožníku a ústretovosti starostu obce, ktorý nám poskytol priestor na výstavbu v Múzeu stavebných a dopravných mechanizmov, sme sa pustili do realizácie projektu. K dispozícii sme mali aj materiálové zabezpečenie. Hoci cesta k výsledku nebola jedno-

duchá, vďaka odhodlaniu a práci niekoľkých členov JDS, ktorí neváhali priložiť ruku k dielu, sa nám podarilo ihrisko postaviť.

A výsledok? Rohožník má dnes dve petangové ihriská európskych rozmerov, v štandardnej kvalite, pripravené hostiť súťaže dôchodcov z celého okresu Malacky. Zároveň zostávajú k dispozícii aj širokej verejnosti – všetkým, ktorí si chcú užiť pohyb, oddych a spoločnosť.

Slávnostné otvorenie petangového ihriska sa uskutočnilo 11. decembra 2024 v areáli múzea v Rohožníku za účasti všetkých sponzorov, podporovateľov a ľudí, ktorí sa na výstavbe podieľali.

text a foto: Margita Pratóková, podpredsedníčka ZO JDS Rohožník, redakčne upravené

Spolupráca seniorov s mládežou v oblasti kybernetickej bezpečnosti

Žijeme v digitálnej dobe, kde sú moderné technológie každodennou súčasťou našich životov – a to platí aj pre seniorov. Hoci sa staršia generácia snaží osvojiť nové digitálne zručnosti, často čelí rôznym prekážkam. Mladšia generácia, ktorá s technológiami vyrastala, im v tom môže výrazne pomôcť.

Na základe tejto myšlienky sa Mestská organizácia JDS Zvolen – Podborová rozhodla nadviazať spoluprácu so študentmi 1. súkromného gymnázia v Banskej Bystrici, odbor kybernetická bezpečnosť.

Seniori a mladí bok po boku – proti nástrahám internetu

Spoločne sme sa zamerali na to, ako sa môžeme navzájom podporiť v boji proti podvodom v online priestore. Seniori sa totiž čoraz častejšie stávajú obeťmi kybernetických útokov a manipulácií, a to najmä preto, že:

- sú menej zbehlí v digitálnych technológiách,
- majú tendenciu dôverovať a reagovať emocionálne,
- a často nepoznajú riziká či varovné signály podvodného správania.

Študenti gymnázia k nám prišli s prednáškou „**Phishing a nebezpečenstvo online podvodov**“, v ktorej nás oboznámili s aktuálnymi hrozbami – ako sú podvodné e-maily, falošné SMS, klamlivé webstránky či citové

vydieranie cez falošné správy o „blízkom v núdzi“. Ich cieľom bolo naučiť nás, ako tieto nástrahy rozpoznať a ako sa pred nimi brániť.

Počiatočná tréma a dôvera, ktorá rástla

Začiatok bol trochu rozpačitý – pred seniorov sa postavili chlapci vo veku ich vnukov. Mladí idú učiť starších – niečo, čo nie každý prijme bez váhania. No po úvodných vetách tréma na strane študentov aj jemná nedôvera seniorov zmizli. Prednáška sa niesla v priateľskom, takmer rodinnom duchu.

Po prednáške nasledovala živá diskusia, počas ktorej sa mnohí seniori obracali na študentov nielen s otázkami, ale aj so žiadosťami o pomoc pri nastaveniach na mobilných telefónoch. Mladí odborníci boli ochotní, trpezliví a očividne ich táto spolupráca bavila – vysvetľovali, ukazovali, pomáhali. Seniori ich pozorne sledovali, zapisovali si a pýtali sa.

Dve generácie, jeden cieľ

Táto medzi generačná spolupráca ukázala, že **boj proti kybernetickým hrozbám si vyžaduje vzájomné porozumenie, trpezlivosť a ochotu učiť sa jeden od druhého**. Mladí ľudia môžu pomôcť starším lepšie sa orientovať v digitálnom svete, a zároveň získavajú úctu a život-

né skúsenosti, ktoré im žiadna aplikácia neposkytne.

Vzniklo cenné partnerstvo, ktoré by sme radi rozvíjali aj do budúcnosti. Prevencia je najlepší nástroj ochrany – a keď si navzájom pomáhame, chránime nielen svoje dáta, ale aj dôveru a bezpečie.

text a foto: Ľudmila Moleková, redakčne upravené

Komentár redakcie Treťieho veku:

Výborný príklad, ako môžu dve generácie ťažiť zo vzájomnej spolupráce.

Podujatie, ktoré spojilo seniorov z JDS Zvolen – Podborová a študentov odboru kybernetickej bezpečnosti, ukázalo, že výmena vedomostí a skúseností dokáže premostiť aj zdanie generačného rozdielu.

Téma kybernetickej bezpečnosti je dnes mimoriadne aktuálna a záslužná práca študentov i organizátorov si zaslúži uznanie. Oceňujeme aj otvorenosť seniorov, ktorí sa nebáli pýtať, diskutovať a učiť sa nové veci.

Takéto aktivity nie sú len o technológiách – sú aj o dôvere, úcte a solidarite.

PRÁVNÁ RUBRIKA: DEDENIE

V tomto článku vám priblížime základné aspekty dedenia.

KEDY SA NADOBÚDA DE- DIČTSVO A AKO SA ZAČNE DE- DIČSKÉ KONANIE?

Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiťela (zosnulého). K tomuto dátumu právni nástupcovia ako legitímni dedičia vstupujú do všetkých práv a povinností svojho právneho predchodcu. Dedičské konanie súd začína **bez návrhu**, teda z úradnej povinnosti - ex offo, len čo sa **dozvie o úmrtí osoby** alebo **vyhlásení osoby za mŕtvu**. Dedičské konanie sa však môže začať **aj na návrh** navrhovateľa ako dediča, ktorý žiada prejednanie dedičstva po poručiťeli.

Z AKÝCH PRÁVNÝCH TITULOV MOŽNO DEDIŤ? AKÉ SÚ DEDIČ- SKÉ SKUPINY?

Súd prostredníctvom **notára** (súdneho komisára) rozhodne o vyporiadaní dedičstva po poručiťeli. Notár zistí, či zosnulý nezanechal závet (testament), zistí okruh dedičov a aj to, aký majetok (aktíva a pasíva) poručiťel zanechal. Dedí sa zo **zákona** alebo **závetu**. Dedičské tituly sa navzájom nevylučujú. Tá istá osoba môže dediť po poručiťeli aj zo zákona, aj zo závetu. Ak nenadobudne dedičstvo dedič zo závetu, nastupujú namiesto neho dedičia zo zákona. Dedičstvo, ktoré nenadobudne žiadny dedič, **pripadne štátu ako odúmrté**.

Dedenie zo zákona

Dedenie zo zákona znamená prechod poručiťelovho majetku priamo zo zákona na dedičov

v poradí tak, ako sú zoradení do štyroch dedičských skupín, pričom poradie je záväzné. Najskôr dedia najbližšie osoby a až potom vzdialenejšie osoby.

– V **I. skupine** dedia poručiťelove **deti a manžel**, každý z nich rovnakým dielom. Ak nededí niektoré dieťa, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti. Ak nededia ani tieto deti alebo niektoré z nich, dedia rovnakým dielom ich potomci.

– Ak nededia poručiťelovi potomci, dedí v **II. skupine manžel, poručiťelovi rodičia a ďalej tí, ktorí žili s poručiťelom najmenej po dobu jedného roku** pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiťela. Dedičia druhej skupiny dedia rovnakým dielom, manžel však vždy najmenej polovicu dedičstva.

– Ak nededí manžel ani žiadny z rodičov, dedia v **III. skupine** rovnakým dielom poručiťelovi **súrodenci a tí, ktorí žili s poručiťelom najmenej po dobu jedného roku** pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z toho dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiťela. Ak niektorý zo súrodencov poručiťela nededí, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti.

– Ak žiadny dedič nededí v tretej skupine, v **IV. skupine** dedia rovnakým dielom **prarodičia poručiťela**, a ak nededí žiaden z nich, dedia rovnakým dielom ich deti.

Dedenie zo závetu

Závet môže zriadiť vždy iba jeden poručiťel, ktorým môže byť len fyzická osoba. Spoločný závet viacerých osôb je neplatný. Poručiťel môže závet buď napísať **vlastnou rukou** (holografný), alebo ho zriadiť **v inej písomnej forme za účasti svedkov** (alografný) alebo **vo forme notárskej zápisnice**. Závet je možné uložiť doma, u blízkej osoby a podobne. Avšak závetca musí

rátať s tým, že takýto závet nemusí byť predložený v dedičskom konaní, môže byť poprípade zničený a podobne. Uložením závetu u notára do tzv. notárskeho centrálného registra závetov obmedzíte vznik pochybností o platnosti závetu. Závetca môže kedykoľvek do svojej smrti závet zmeniť alebo odvolať.

POZOR NA ZAPOČÍTANIE DARU (KOLÁCIU)

Pri dedení zo zákona sa dedičovi do jeho podielu započíta to, čo za života poručiťela od neho **bezplatne dostal**, pokiaľ nejde o obvyklé darovania. Pri dedení zo závetu treba toto započítanie urobiť, ak na to dal poručiťel príkaz. Notár však má právo koláciu pri dedení zo závetu vykonať aj v prípade, ak na to síce poručiťel **príkaz nedal, ale pokiaľ by dar nezohľadnil, boli by iní dedičia oproti obdarovanému dedičovi neodôvodnene znevýhodnení**. Po zohľadnení darovania sa tak môže stať, že dedič, ktorý od poručiťela niečo bezplatne dostal (a nešlo o obvyklé darovanie) **nedostane z dedičstva nič, prípadne bude jeho podiel nižší**.

ODMIETNUTIE DEDIČSTVA

Dedič má právo na dedičstvo, ale nie povinnosť ho prijať. Dedičstvo totiž nie sú len práva, ale aj povinnosti. Vyhlásenie o odmietnutí dedičstva môže dedič urobiť len do jedného mesiaca odo dňa, keď bol súdom o práve dedičstvo odmietnuť a o následkoch odmietnutia upovedomený. Raz vykonané vyhlásenie o odmietnutí, resp. prijatí dedičstva je neodvolateľné.

VYUŽIŤ SLUŽBY ADVOKÁT- SKEJ KANCELÁRIE SA OPLATÍ

Dedenie prináša mnoho úskalí, ktorých prekonanie je omnoho jednoduchšie s podporou skúsenej advokátskej kancelárie.

JUDr. Monika Ďurechová,
advokátka
monika.durech@gmail.com
+421 910 748 686

V KRAJINE SLOVA

O živote

Ludmila Prekopová

Rozmýšľam tak nad životom,
čo bolo a čo bude potom.
Prečo zlo sa v ľuďoch budí?
Prečo ľudia rania ľudí?

Či sa zlobou bránia ľudia
a dobro len neprebudia?
Či sa kdesi stala chyba
a zlom sa ľudia bránia iba?

Či im rozum závišť múti
a ich duša takto smúti?
Či im smútok jatrí rany
a človek sa iba bráni?

Rozmýšľam tak nad životom,
čo bolo a čo bude potom.
Prečo v žití lásky málo?
Prečo nám jej málo prialo?

Či sa láska k ľuďom vráti
a zloba sa v ľuďoch stratí?
Či v bank dajú srdcia svoje
a zanechajú hlúpe boje?

Či si pomôžeme v núdzi?
Či bude človek naporúdzi,
keď je ťažko v istej chvíli?
Či budeme k sebe milí?

Rozmýšľam tak nad životom
a snívam, čo bude potom.
Vidím samých milých ľudí,
každý len sám seba súdi.

Vidím jak sa chápu ľudia,
klam, pretváрку jak odsúdia.
Vidím čestných, vzácných ľudí,
v práci vzorných, pritom vlúd-
nych.

Vidím jak si ľudia prajú,
vidím jak sa radi majú,
v ťažkostiach jak pomôžu si,
všetci majú pokoj v duši.

Prchavý čas mi všetko ukradol

Zuzana Janáčová

Kdeže sú tie kľučky medové od alejí
rozkvitnutých líp?
Lavičky, čo odpúšťali mladým
láskam nájomné
Kadere, čo z čela padali ako vo-
dopád do vysmiatých líc..?

Kde sú štíhle nohy a tenký driek...
Kde žilivý osud a dni slnečné?

Čo bolo pekné, nič viac neostalo.
Prchavý čas mi všetko ukradol.

Duša srdcu šepoce
Nečakaj, nečakaj na milosť nádeje.
Čas nemá krídla návratov na svete.

...No možno áno...možno nie
čas raz na okamih zastane
keď kvapkou dažďa
prstom na oblohu napíšem
tajomstvo v pravde ukryté, že
človek, čas a láska v každej podobe
je najvzácnejším korenkom života
v rozpínavom nekonečne.

Úľančanka

Marek Kasala

Večer, cez deň a či z ránka
všetkým spieva Úľančanka
Krásne piesne svetom znejú,
srdiečka sa láskou chvejú.

V Úľanoch nad Žitavou bývajú,
veľmi pekne spievajú.
Švární šuhaji a pekné ženičky
bavia starých, ba aj maličkých.

Ide im to veru skvele,
veď nahrali už aj CD.
Veselo vždy vyhrávajú,
všetkých ľudí zabávajú.

Tonko Zrebný, ten ich vedie,
heligónku si už berie.
Má k nej veru on vzťah vrúcny,
tradície nosí v srdci.

Keď zaznejú harmoniky a ozembuch,
zavládne ten správny duch.
Všade vládne dobrá nálada,
robota sa odkladá.

Dnes nás budú zabávať,
radosť všetkým rozdávať.
Preto volám: „Hudba hraj,
rozveseľuj celý kraj!“

Seniorka Ing. Ludmila Prekopová žije v Rovinke (okres Senec) a jej záľubou je písanie poézie. K literatúre a poézii mala vždy blízko. Prvú báseň napísala ešte hádam na strednej škole. Niekedy bola schopná veršovať len tak nepretržite aj pol hodiny. Pri rôznych jubileách dávala rodine ako darček aj báseň „na mieru“. Píše vtedy, keď jej je ťažko, vtedy sadne, zoberie pero a so slzami v očiach vyjadruje svoje pocity. Tak vznikla napríklad báseň keď jej zomrel syn, „Prečo mladí zomierajú“ alebo keď prišiel o život synovec, ktorý bol jednou zo 42 obetí pri páde lietadla AN-24, napísala báseň „Návrat z Kosova“.

OBRAZOM: CELOSLOVENSKÉ JDS OSLAVY MEDZINÁRODNÉHO DŇA ŽIEN V TRENCÍNE

FOTO: J. ROHÁR

